

Aan: de leden van de stuurgroep BES(t) 4 kids
 Van: projectleiders Rijk
 Datum: 26 mei 2020
 Betreft: inzet BES(t) 4 kids middelen

Aanleiding

In de stuurgroepvergadering van 23 april 2020 zijn afspraken gemaakt over het opvangen van de gevolgen van de coronacrisis voor de kinderopvang in Caribisch Nederland. Daarbij is afgesproken dat de openbare lichamen in de gelegenheid worden gesteld om voorstellen voor een gewijzigde inzet van de middelen BES(t) 4 kids aan de stuurgroep voor te leggen.

Inmiddels hebben Bonaire, St. Eustatius en Saba hun voorstellen aan de stuurgroep voorgelegd. Met deze notitie wordt de stuurgroep in algemene zin over de voorstellen geadviseerd en wordt een voorstel vanuit het Rijk aan de stuurgroep voorgelegd.

Advies en gevraagd besluit

De stuurgroep wordt gevraagd om de volgende besluiten te nemen:

1. Het programmamiddelen BES(t) 4 kids van de openbare lichamen aan te vullen met de bedragen zoals die in tabel 1 zijn opgenomen.
2. In te stemmen met de herschikking van de bestedingsplannen als gevolg van de coronacrisis op basis van de voorstellen van de openbare lichamen. Onder de volgende voorwaarden:
 - De middelen worden ingezet in de context van de kinderopvang, en niet voor algemene (voedsel)ondersteuning van kinderen en gezinnen in de thuissituatie. Daarvoor is het steunpakket Caribisch Nederland beschikbaar.
 - De met deze middelen bekostigde interventie heeft een tijdelijk karakter.
3. Indien gewenst treden Bonaire en Rijk in overleg om te bezien of aanvullende generieke maatregelen voor kinderopvangorganisaties nodig zijn.
4. De mogelijkheid te bieden om de tijdelijke subsidieregeling in te zetten om financiële schade als gevolg van de coronacrisis te beperken of coronagerelateerde maatregelen (hygiëne/veiligheid) in de kinderopvang te financieren.

Nadere toelichting

Korte karakterisering van de voorstellen

Bonaire maakt zich zorgen over het voortbestaan van de kinderopvangorganisaties en wil aanvullend aan het generieke steunpakket van het Rijk aanvullende maatregelen voor specifieke kinderopvangorganisaties nemen (maatwerk). Hierbij wordt gedacht aan een bedrag van circa 5.000 dollar per organisatie ter compensatie van de vaste lasten die niet gecompenseerd worden door tegemoetkoming van EZK. Verder wil OLB voorkomen dat ouders kinderen van de opvang halen omdat zij het niet meer kunnen betalen.

St. Eustatius heeft twee voorstellen gedaan. Het gaat om inzet van extra sanitaire middelen voor de kinderopvangorganisaties en het aanbieden van een maaltijdvoorziening bij de kinderopvangorganisaties die dat nog niet aanbieden.

Saba heeft een set aan maatregelen voorgesteld gericht op sanitaire voorzieningen, extra activiteiten gedurende de zomervakantie, aanschaf van kleding voor de kinderen op de opvang en het via kinderopvangorganisaties verstrekken van voedselhulp aan de ouders.

Inzet BES(t) 4 kids middelen en extra middelen

In algemene zin geldt dat de programmamiddelen van het BES(t) 4 kids kunnen worden ingezet voor de kinderopvang in Caribisch Nederland. Dat geldt ook voor maatregelen die de openbare lichamen treffen in het kader van het coronavirus. Het Openbaar Lichaam kan daarvoor een voorstel voor herschikking van het beschikbaar gestelde budget doen aan de stuurgroep.

Een verruiming van het programmabudget BES(t) 4 kids van de Openbare Lichamen blijkt mogelijk: er is nog 5.1.2b over uit de middelen voor de integrale aanpak die in 2020 gereserveerd waren voor de kinderopvang. Deze middelen hebben nog geen bestemming. Voorstel is om deze middelen toe te voegen aan het programmabudget BES(t) 4 kids van de Openbare Lichamen. Deze extra middelen bieden de Openbare Lichamen ruimte om maatregelen te treffen in het kader van corona, zonder dat de maatregelen direct ten koste gaan van andere begrote interventies in het kader van BES(t) 4 kids.

We stellen voor om de volgende verdeelsleutel te hanteren:

- Van de helft van het budget ontvangt elk openbaar lichaam een derde
- Van de andere helft wordt het budget verdeeld naar rato van het aantal kinderen tot 12 jaar.

Tabel 1: Voorstel toevoegen budget aan de programmamiddelen BES(t) 4 kids (in €)

Eiland	verdeelsleutel	budget	Vast bedrag	totaal
Bonaire		5.1.2b		
St. Eustatius				
Saba				
Totaal				

In principe kunnen de openbare lichamen de middelen uit het programmabudget en de extra middelen die daaraan toe worden gevoegd, vrij inzetten voor de kinderopvang.

Het advies aan de stuurgroep is om de volgende voorwaarden te stellen aan de inzet van de middelen voor coronamaatregelen:

- a. De middelen worden ingezet in de context van de kinderopvang, en niet voor algemene ondersteuning van kinderen en gezinnen in de thuissituatie.
- b. De met deze middelen bekostigde interventie heeft een tijdelijk karakter.

Als de voorstellen van de eilanden naast deze voorwaarden worden gelegd, dan kan worden geconcludeerd dat de voorstellen van St. Eustatius voldoen aan de voorwaarden, het merendeel van de voorstellen van Saba en Bonaire. De andere voorstellen van Saba kunnen ten laste van het algemene steunpakket worden gefinancierd. Het Rijk stelt voor om nog in overleg treden in gesprek met Bonaire over de noodzaak van aanvullende individuele steun aan kinderopvangorganisaties.

Voor eilandelijk beleid om de gevolgen van de coronacrisis voor inwoners van Caribisch Nederland te verzachten, zijn separaat financiële middelen beschikbaar gesteld. Zo is in het eerste steunpakket 1 miljoen beschikbaar gesteld voor eilandelijk beleid. Deze middelen zijn toegevoegd aan de vrije

uitkering. Daarnaast wordt specifiek 5.1.2b euro beschikbaar gesteld aan de openbare lichamen via een bijzondere uitkering voor de voedselbanken of voedselpakketten.

Er zijn door de openbare lichamen enkele voorstellen gedaan die in het licht van de huidige situatie (Corona) voorstelbaar zijn, maar onder 'normale' omstandigheden niet voor financiering in aanmerking komen. Voorbeelden zijn de aanschaf van uniformen op de kinderopvang of het uitbreiden van activiteiten in de kinderopvang in de zomervakantie.

De tijdelijke subsidieregeling Financiering kinderopvang Caribisch Nederland

Met ingang van 1 juli 2020 is de tijdelijke subsidieregeling van kracht en kunnen Bonaire en St. Eustatius van de regeling gebruik gaan maken. Naast de subsidieregeling bestaat de mogelijkheid voor het geven van kindplaatssubsidies door het openbaar lichaam. De tijdelijke subsidieregeling is nieuw en biedt een aanzienlijke financiële subsidie aan kinderopvangorganisaties. De regeling is al eerder naar aanleiding van de ontwikkelingen rond het coronavirus aangepast.

Het voorstel nu is om de mogelijkheid te bieden de subsidies (dus zowel de subsidie van UVB als de kindplaatssubsidie) in te zetten om financiële schade als gevolg van de coronacrisis te beperken of corona gerelateerde maatregelen in de kinderopvang te financieren. Een vereiste hiervoor is dat kinderopvangorganisaties die subsidie ontvangen dit in het verplichte transitieplan nader onderbouwen en toelichten. Alleen kinderopvangorganisaties die een exploitatievergunning hebben of een aanvraag voor een exploitatievergunningen hebben ingediend en aantoonbaar in 2019 kinderen hebben opgevangen, komen in aanmerking voor de subsidie van UVB. Dat vereist dat de eilandelijke verordening Kinderopvang door de eilandsraad is aangenomen.

Steunpakket vanuit het Rijksoverheid

Voor de specifieke periode waarin de kinderopvang is gesloten, kan de kinderopvangorganisaties een beroep doen op de algemeen geldende maatregelen uit het eerste steunpakket. Kinderopvangorganisaties kunnen als ze voldoen aan de algemene voorwaarden ook een beroep doen op maatregelen van het tweede steunpakket. Als de kinderopvang weer open is, is een beroep op het tweede steunpakket niet meer in volle omvang mogelijk/nodig.

Kinderopvangorganisaties kunnen, net als andere organisaties, bij de RCN-unit SZW terecht om te kijken of zij in aanmerking komen voor de maatregelen uit het eerste en tweede steunpakket. Het Rijk is bereid om op basis van concrete knelpunten te bezien of en zo ja welke aanvullende generieke maatregelen van het Openbaar Lichaam nodig en mogelijk zijn. Specifieke ondersteuning van individuele organisaties ligt daarbij niet voor de hand.

Ouders die de opvang niet meer kunnen betalen

De kans bestaat dat ouders hun kinderen niet meer naar de kinderopvang brengen vanwege de actuele situatie en kinderopvangorganisaties daardoor in problemen komen. Voor deze groep ouders kan het instrument kindplaatssubsidie worden ingezet. De middelen BES(t) 4 kids zijn hiervoor inzetbaar. Eerder is al afgesproken dat de criteria waaraan ouders moeten voldoen, algemeen geldend en gepubliceerd zijn.